TÒA ÁN NHÂN DÂN **KHU VỰC 4 – ĐẮK LẮK**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập – Tự do – Hạnh phúc**
Số: 01/2026/QĐST-DS	*Đắk Lắk, ngày 06 tháng 7 năm 2026*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 4 – ĐẮK LẮK

Thành phần phiên họp giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán- Chủ tọa phiên họp: Bà H'Năm Bkrông.

Thư ký phiên họp: Ông Nguyễn Bình – Thư ký Tòa án nhân dân khu vực 4 -Đắk Lắk.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 4 -Đắk Lắk tham gia phiên họp: Bà Bùi Thị Thu Hương - Kiểm sát viên.

Ngày 06 tháng 7 năm 2026, tại trụ sở Tòa án nhân dân khu vực 4- Đắk Lắk, mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 01/2026/TLST-DS ngày 07 tháng 5 năm 2026 về việc "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự", theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 03/2026/QĐST-DS ngày 22 tháng 6 năm 2026, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

1.Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị X, sinh năm 1970.

Địa chỉ: 44 Đ, thôn P1, xã K, tỉnh Đắk Lắk (Có mặt).

Người đại diện tham gia tố tụng theo ủy quyền: Bà Lê Thị N, sinh năm 1992.

Địa chỉ: 21 L, thôn P 2, xã K, tỉnh Đắk Lắk (Có mặt).

2.Người có quyền lợi và nghĩa vụ quan: Anh Nguyễn Trung D, sinh năm 1992.

Địa chỉ: 44 Đ, thôn P1, xã K, tỉnh Đắk Lắk (Vắng mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Người đề nghị bà Nguyễn Thị X trình bày: Bà X và ông Nguyễn Ngọc B chung sống với nhau như vợ chồng nhưng không đăng ký kết hôn. Trong quá trình chung sống, hai ông bà sinh được 01 người con chung là anh Nguyễn Trung D (sinh ngày: 03/09/1992). Sau khi bà X sinh con thì ông B bỏ đi, từ đó đến nay không rõ tung tích, một mình bà X nuôi con từ nhỏ đến nay. Anh Nguyễn Trung D từ khi sinh ra đã bị bại não, ảnh hưởng đặc biệt nặng đến khả năng vận động và nghe nói, không thể tự chăm sóc cho bản thân và sinh hoạt hàng ngày được. Cho đến hiện tại anh D vẫn ở với bà X và do một mình bà X chăm sóc. Từ khi đủ tuổi kết hôn cho đến thời điểm diện tại ông Dũng chưa từng kết hôn với ai.

Vì các giấy tờ đất đai của bà X trước đây đều mang tên đất hộ nhưng do anh D bị bại não bẩm sinh, không thể nhận thức và làm chủ hành vi nên hiện nay bà X không thể làm các thủ tục liên quan vì cần sự đồng ý, ký tên và lấy ý kiến của anh D theo quy định của pháp luật về đất đai được. Đồng thời để đảm bảo cuộc sống của anh D sau này cũng như thuận tiện cho gia đình, bà đề nghị Tòa án giải quyết, tuyên:

Anh Nguyễn Trung D, sinh năm 1992. CCCD số: 066092006xxx do Cục Cảnh sát quản lý hành chính về trật tự xã hội cấp ngày 30/05/2022. Nơi thường trú: Số nhà 44, đường Đ, thôn P 1, xã K, tỉnh Đắk Lắk mất năng lực hành vi dân sự và đề nghị Tòa án chỉ định bà - Nguyễn Thị X là người giám hộ và là người đại diện theo pháp luật của ông Nguyễn Trung D để trực tiếp chăm sóc và đại diện cho ông Dũng thực hiện các giao dịch dân sự, công việc có liên quan theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân khu vực 4- Đắk Lắk nhận định:

[1] Bà Nguyễn Thị X chung sống với ông Nguyễn Ngọc B vào năm 1992 và không có đăng ký kết hôn. Quá trình chung sống bà X và ông B có với nhau 01 con chung là anh Nguyễn Trung D, sinh năm 1992.

Anh Nguyễn Trung D từ khi sinh ra đã bị bại não, ảnh hưởng đặc biệt nặng đến khả năng vận động và nghe nói, không thể tự chăm sóc cho bản thân và sinh hoạt hàng ngày được, từ nhỏ được bà Nguyễn Thị X chăm sóc, nuôi dưỡng cho đến nay.

Để giải quyết các thủ tục trong gia đình nên bà X đề nghị Tòa án tuyên bố anh Nguyễn Trung D mất năng lực hành vi dân sự theo quy định của pháp luật để bà có cơ sở giải quyết những vấn đề dân sự.

Xét thấy nội dung yêu cầu Tòa án giải quyết việc dân sự của bà Nguyễn Thị X là thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân khu vực 4 – Đắk Lắk theo quy định tại điểm a khoản 2 Điều 35 Bộ luật tố tụng dân sự.

[2] Trên cơ sở yêu cầu của đương sự, ngày 08 tháng 6 năm 2026 Tòa án đã ra Quyết định trưng cầu giám định pháp y tâm thần đối với anh Nguyễn Trung D. Kết luận giám định pháp y tâm thần số 50/KLGĐ ngày 12 tháng 6 năm 2026 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên kết luận:

-Kết luận về y học: Anh Nguyễn Trung D bị bệnh chậm phát triển tâm thần mức độ nặng/Bại não (F72/G80-ICD10) + Động kinh cơn lớn (G40-ICD-10;

-Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Anh Nguyễn Trung D bị mất khả năng nhận thức và điều kiển hành vi.

[3] Tại phiên họp hôm nay, bà Nguyễn Thị X xác định anh Nguyễn Trung D không thể nhận thức, làm chủ được hành vi của mình nên vẫn giữ nguyên yêu cầu Toà án tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự đối với anh D.

[4] Kiểm sát viên phát biểu ý kiến của Viện kiểm sát nhân dân khu vực 4 – Đắk Lắk về việc giải quyết việc dân sự:

Căn cứ các Điều 19, 22 Bộ luật dân sự năm 2015; khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, các Điều 370, 371, 372, 378 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015. Đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà Nguyễn Thị X, tuyên bố anh Nguyễn Trung D mất năng lực hành vi dân sự.

[5] Do đó, yêu cầu tuyên bố anh Nguyễn Trung D mất năng lực hành vi dân sự của bà Nguyễn Thị X là có căn cứ theo quy định tại Điều 22 Bộ luật dân sự nên được Tòa án chấp nhận.

[6] Lệ phí giải quyết việc dân sự và chi phí trưng cầu giám định bà Nguyễn Thị M phải chịu theo quy định pháp luật.

Từ những căn cứ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ: Các Điều 19, 22 Bộ luật dân sự năm 2015 và khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, các Điều 370, 371, 372, 378 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015.

- Căn cứ điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của UBTVQH quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí tòa án.

Chấp nhận đơn yêu cầu của bà Nguyễn Thị X về việc tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự.

1.Tuyên bố: Anh Nguyễn Trung D, sinh năm 1992. CCCD số: 066092006xxx do Cục Cảnh sát quản lý hành chính về trật tự xã hội cấp ngày 30/05/2022. Nơi thường trú: Số nhà 44, đường Đ, thôn P 1, xã K, tỉnh Đắk Lắk là người mất năng lực hành vi dân sự.

2.Về lệ phí sơ thẩm việc dân sự: Bà Nguyễn Thị X được miễn lệ phí việc dân sự sơ thẩm theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của UBTVQH quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí tòa án.

3.Về chi phí giám định pháp y tâm thần: Bà Nguyễn Thị X đã thanh toán đầy đủ tại Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên.

4.Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo, Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:
-Các đương sự;
-VKSND khu vực 4-Đắk Lắk;
-TAND tỉnh Đắk Lắk
-Lưu HS việc dân sự.

THẨM PHÁN -CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

(Đã ký)

H'Năm Bkrông